

DE LOCKER

JAPANESE MANGACULTUUR ALS HOBBY

DOCENTENHANDLEIDING

Leeftijd: 13-15 jaar, 16-18 jaar

Geslacht voor: vmbo, havo en vwo vanaf de eerste klas

Vakgebied en kerndoelen: Deze les vindt aansluiting bij vakken Maatschappijleer, Maatschappijwetenschappen, Filosofie, Kunstzinnige Oriëntatie en Nederlands. Daarnaast sluit dit materiaal aan bij het eindadvies van Platform Onderwijs2032. Zo draagt het bij aan Burgerschap en 21^e eeuwse vaardigheden.

De Locker

Moet ik me schuldig voelen als ik masturbeer? Hoe vertel ik mijn ouders dat ik niet meer geloof? Klopt mijn idee over liefde wel? Ga ik na die bad trip toch weer drugs gebruiken?

De Locker is een online verzamelplaats voor deze en andere verborgen verhalen van jongeren tussen de 14 en 20 jaar. In korte documentaires, gemaakt door jonge makers (<33) worden allerlei onderwerpen uitgelicht waar jongeren mee bezig zijn, maar waar ze vaak niet zo makkelijk over praten.

Het project is een samenwerking tussen Human, NPO 3Lab en NPO3Extra.

Van hier tot Tokio: Japanse mangacultuur als hobby

Danielle's (14) hele kamer staat vol met Japanse popcultuur en ze loopt het liefst de hele dag rond in de kleding van haar favoriete anime personages. Waarom zou je dat doen? En hoe ver durf je te gaan om jezelf te zijn wanneer klasgenoten jouw passie maar raar vinden?

Opbouw les

Deze les bestaat uit het bekijken van de documentaire "Van hier tot Tokio" (5 minuten). Voorafgaand aan de documentaire kan de opdracht 'wat is een documentaire?' worden gemaakt. Na het bekijken van de documentaire gaan de leerlingen individueel aan de slag met verdiepvragen. Vervolgens kan er een verwerkingsopdracht naar keuze worden uitgevoerd, zoals een opdracht in tweetallen met een presentatie of een klassengesprek.

Wat is een documentaire? [voor de film]

Het is handig als de leerlingen een duidelijk beeld hebben over wat een documentaire precies is, voordat ze “Van hier tot Tokio” gaan kijken. Geef de leerlingen de volgende opdracht:

Wat is volgens jou een documentaire?

Noem minstens twee kenmerken en beantwoord daarna de onderstaande vragen.

- Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen de verschillende documentaires die je gezien hebt?
- Wat is het verschil tussen een documentaire en een speelfilm?
- Wat is het doel van een documentaire?
- Geeft een documentaire de werkelijkheid weer zoals we die kennen?

Toelichting

In omschrijvingen van het begrip documentaire zijn de begrippen op feiten gebaseerd en realiteit uiteraard belangrijk. Maar net zo belangrijk om te bespreken is dat we in documentaires kijken naar het subjectieve beeld dat de maker schetst van de realiteit. In hoeverre is de in de documentaire gepresenteerde werkelijkheid echt? En is de documentairmaker, die altijd manipuleert, eigenlijk wel in staat in het brengen van dé waarheid? Waar het in speelfilms gaat om het vertellen van een fictief verhaal, worden documentaires gestuurd door een zekere argumentatie. De maker heeft een bepaalde visie over iets of iemand. Met behulp van hetgeen een documentaire toont, worden als het ware bewijzen aangeleverd die deze visie onderbouwen. De ene documentaire presenteert dit als een zeer objectieve argumentatie, de andere documentaire geeft een meer persoonlijke invulling. In alle gevallen is er sprake van een subjectieve benadering. De maker gunt ons immers een blik op de wereld om ons heen, waarbij zijn/haar visie het uitgangspunt is. Dit onderscheidt documentaire film van de journalistieke praktijk.

Over de maakster en het maakproces

Claire Meulemeesters (1993) studeerde in 2016 af als scenariste en documentaire regisseuse aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Als maker vindt Claire het belangrijk om met een open blik te kijken naar de wereld om haar heen. Bekijk hier een interview met Claire Meulemeesters over het maakproces:

www.human.nl/delocker/de-makers/claire-meulemeesters.

Individuele opdracht [na de film]

1. Herken je je in Danielle haar verhaal? Waarom wel of waarom niet?
2. Hoe ver durf jij te gaan om jezelf te zijn?
3. In hoeverre pas jij je aan de groep aan?
4. Wat is de reden dat je je aanpast?
5. Wat is er belangrijk aan 'erbij horen'?

In tweetallen & presenteren (10 min)

Verdeel de groep in tweetallen, de A's en de B's. Eerst krijgen de A's de vraag om over twee concrete persoonlijke situatie te vertellen, 1) een situatie waarin zij zich hebben aangepast en 2) een situatie waarin ze volledig zichzelf waren en zich niks aantrokken van de mensen om hen heen.

Na 5 minuten zijn de B's aan de beurt. De leerlingen mogen de verteller vragen stellen om het beter te begrijpen. Geef eventueel van tevoren een paar minuten bedenktijd.

Presentatie (5 min per presentatie)

Laat de leerlingen het verhaal van hun duo in de ik-vorm aan de klas vertellen. Als ze hun verhaal gedaan hebben kan de leerling, wiens verhaal verteld werd, reageren, aanvullen of corrigeren.

Klassengesprek (20 min)n [na de film]

Bespreek het thema in de klas. Doe dit aan de hand van gerichte vragen en laat de discussie die ontstaat gaan. Wees geen leider, maar een begeleider. Begin het gesprek met een vraag die het dagelijkse leven van de leerlingen verbindt met het filmpje; herken je je in het verhaal van Danielle? Ook hier is het erg belangrijk duidelijk te maken dat het niet uitmaakt wat je zegt. Er zijn geen foute antwoorden en verkeerde vragen. De leerlingen moeten zich op hun gemak voelen binnen de discussie. In het klassengesprek kan je voortborduren op de individuele vragen.

Tips:

1. Begin niet onvoorbereid aan een gesprek. Neem de tijd om van tevoren over het onderwerp na te denken.
2. Zorg voor een opstelling waarin de leerlingen elkaar allemaal zonder veel moeite kunnen aankijken
3. Maak aantekeningen tijdens het gesprek. Dit helpt zowel de gespreksleider als de groep om de lijn van het gesprek te volgen.
4. Iedereen hanteert een andere denkwijze. Er zijn snelle denkers (degenen die meestal geneigd zijn snel hun mening te ventileren) en denkers die meer tijd gebruiken om hun gedachten te vormen en te ordenen. Vat daarom af en toe het gesprek samen. We hebben nu dit en dit besproken. Maar wat denken jullie van...?
5. De leerlingen hebben het recht om te zwijgen. Niet iedereen hoeft aan het woord te komen: actief luisteren is even waardevol.
6. Geef aan dat het gesprek een groepsproces is, waarbij je samenbouwt aan een antwoord op de vraag.
7. Als een leerling zegt; 'omdat mijn vader dat zegt', dan is dat geen 'geldige' reden. Vraag op deze momenten door en zeg: 'Wat denk jij er zelf van?'

8. Rond een gesprek altijd af. Dat kan bijvoorbeeld door – samen met de groep – de lijn van het gesprek na te lopen, te bekijken of er een of meerder conclusies kunnen worden getrokken. Je kunt ook de mooiste uitspraken van het gesprek laten benoemen, of vragen of de leerlingen iets hebben gehoord dat ze nog lang zullen onthouden.

Tot slot

Human is altijd benieuwd naar de manier waarop bovenstaande opdrachten in de klas zijn behandeld. Heb je tips en/of aanvullingen voor ons of voor andere docenten? Dan kan je een mail sturen naar onderwijs@human.nl.

Credits

De Locker: Van hier tot Tokio
Research en regie: Claire Meulemeesters
Camera: Merel Oenema
Animatie: Jessy Suharyanto
Geluid: Klara Til
Montage: Goos van den Berg
Muziek: Tenkitsune, Souichi Sakagami
Productie: Marjolein Klooster (Human)
Titelvormgeving: Kris Kobes
Eindredactie: Els van Driel

DE LOCKER

JAPANSE MANGACULTUUR ALS HOBBY

WERKBLAD

Opdracht 1 [voor de film]

Wat is volgens jou een documentaire?

Noem minstens twee kenmerken en beantwoord daarna de onderstaande vragen.

- Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen de verschillende documentaires die je gezien hebt?
- Welke onderwerpen komen er aan bod?
- Wat is het verschil tussen een documentaire en een film?
- Wat is het doel van een documentaire?
- Geeft een documentaire de werkelijkheid weer zoals we die kennen?

1. Een documentaire is:

2. Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen de verschillende documentaires die je gezien hebt?

3. Wat is het verschil tussen een documentaire en een speelfilm?

4. Wat is het doel van een documentaire?

5. Geeft een documentaire de werkelijkheid weer zoals we die kennen?

Opdracht 2 [na de film]

1. Herken je je in Danielle haar verhaal? Waarom wel of waarom niet?

2. Hoe ver durf jij te gaan om jezelf te zijn?

3. In hoeverre pas jij je aan de groep aan?

4. Wat is de reden dat je je aanpast?

5. Wat is er belangrijk aan 'erbij horen'?

DE L CKER

